

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
вносить: в Австро-Угорщині:
на цілий рік . . . . . 24 К
на пів року . . . . . 12 К
на четверть року . . . . . 6 К
на місяць . . . . . 2 К

За границею:
на цілий рік: зі щоденною ви-
силкою 7 долярів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 до-
лярів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 долярів або 10 руб.
Поодиноке число по 10 сотників.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto пошт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний днівник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милюти і віра не возьмеш,
бо руки ми серце і віра руска.“ — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділі і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслан“
при ул. Хмельовського ч. 15, II
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в паса-
жі Гавсмана.

Рукошисти звертається до літераторів
попередньо засторогу.

Рекламації лише неопечатані
в вільні видання. — Оновлення
звичайні приймаються як по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надії
нім“ 40 сot. Цінники і права в
данесені по 30 сot. від стрічки

Гроза війни а наше становище.

(△) Якнебудь передвечера розійшлися вісти, що Сербія в своїх бундючних визиванях супроти нашої монархії присмирила, а Росія мала заявити, що не буде підтримувати неможливих домагань сербського правительства, показалися сі обидві звістки дневниками згодами. Межинародний овід політичних залигають отже й на дальше зловідці хмар, з которых кождою хвилі можуть близнуты грізні лискавиці і загриміти громи. Воловоджене сербського правительства і его бундючне становище може приневолити кождою хвилі нашу монархію до рішучої постави в обороні своїх інтересів і свого достоїнства. Наколи Сербія не змінить свою поступовання, буде наша монархія спонукана силою приневолити її до сего, а тоді може вмішати сю в розправу також Росія.

Росія здавен давна вважала себе опікункою і покровителькою Балканських Словян, щоби тим способом розпростерті свою владу на Балканський півострів і довести до здійснення забагати російських від часів цариці Катерини II.

В останніх часах одначе занепав вплив Росії на Балкані, а коли єї погром надалі Сході підкопав єї становище в Європі, звернула Росія пильну бачість на се, щоби знов відзискати утрачений вплив не тільки на Балкані, але й між австрійськими Словянами. Приманливим плащиком новославізму намагала ся півурядова і славянофільська Росія загорнути балканських і австрійських Словян під свої крила, а крім того розведені широку пропаганду схизмо- і русофільську в Україні й на Буковині, щоби в широких верствах народніх руских приготувати собі

підвалини, на котрих в давім случаю воєнної розправи з Австро-Угорщиною могла би Росія переводити свої змагання.

Однак всі ті змагання російських славянофілів вспіli приєднати собі "хіба таких Крамаржів і Дмовських, а в Галичині цілу ватагу голодних і жадібних наживи Гецеїв, Марущаків et. cons., котрі з підмогою захожих батюшків зуміли хвилево підбурити "творою инстинто-русскою в'єрою" деяких несвідомих селян, але перегодом виявило ся, що всі ті заходи російських славянофілів і їх підручників не зможуть звести руський народ на манівці з правої дороги віраності і преданності Габсбурзькому Дому, монархії і рускокатолицькій Церкві.

Російські славянофіли і півурядові російські круги сподівали ся, що їм під новоприбраним видом новославізму і обіцянками деяких пільг для Польського Королівства, поведе ся з підмогою всепольських загорільців і подоляків, опікувів наших москвичів, закапітуревих під назвою Starorusinów, згнобити народний і культурний розвиток Русинів в Галичині, та як російське правительство гнобить найдрібніші і найневинніші прояви народного життя і съвідомості на Україні. Всепольські і подільські політики і днівникарі намагали ся безнастансно обніжувати перед широким съвітом політичним значінє українсько-руського народу, представляти їго як здичілу, гайдамацьку, анархічну ватагу, без усяких національної съвідомості, без усяких культурних прикмет і змагань, а жадібну лише розрабою, грабовані і піщені всякою суспільного ладу і порядку. Тим способом намагали ся сі політики і днівникарі вмовити в міротатні круги австрійські, що на Русинів, на українсько-руського народу не можна в критичних хвилях покладати ніяких надій, не

можна на него числили, яко непевне, і не съвідоме живло.

С змагання особливо „Słowa Polsk-o-go“ і „Gazety Narodow-o-i“, а також „Dziennika Polsk-o-go“, до обніження значіння укр.-руського народу, до представлювання его перед політичними і міротатніми кругами австрійськими як непевного і несвідомого живла, проявляє ся безнастансно в згаданих часописах на основі баламутних поговорок подільських шляхтичів або всепольських загорільців а. пр. „Słowa Polskie“ у вчеращім числі в передовиці „Optyczne złudzenie“ в сотий раз повторяє свої підзори що до українсько-руського народу, розумуючи ось як:

„Na dziś akcja dyplomacji austriackiej poza urzędowem stwierdzeniem trójprzymierza jest zajęta podsypywaniem jedynego naturalnego wału od zalewu panslawizmu w postaci przymierza z Rumunią, zostawiając sobie pertraktacje z Ukrainą na czasy pokojowe, bardziej nadające się do obdzierania Polaków z ich kulturalnych nabyczków.

„Ale z chwilą, gdy ten ostatni naturalny wał w postaci gości Rumunów, prysnie — co może nastąpić tak dobrze dzisiaj, jak za rok lub parę miesięcy — wtedy w Wiedniu będą musieli przypomnieć sobie, że między Austrcją a Rosją mieszka nie trzy miliony „krajowych“ Polaków, jak podają sfery miarodajne ze Lwowem, wraz z trzema milionami „Tyrolczyków wschodu“, lecz mieszka naród dwudziestomilionowy, i że pierwszy lepszy szlachetny wołyński i podolski potrafi lepiej mówić z Ukrainą, bo we własnym języku, od importowanych z Ukrainy rosyjskich uczonych lub z Bukowiny rumuńskich polityków.

„Ani wcześniej ani później prawdy te nie zostaną odkryte, aż istotnie punkt ciężkości

interesów i obrony monarchii przeniesie się na północ.“

Такі розумовани ю можуть переконати тих хиба, що поза псевдоісторичними творами Рафіта-Гавронського і публіцистичними статтями „Słowa Pol.“ і „Gazety Narod.“, або „Dziennika Polsk-o-go“ не знають вічого більше про минувшину і про розвиток народний, культурний і господарський укр.-руського народу. Наше селянство і взагалі широкі народні верстви вже на стілько освідомлені, що почивають себе живою частиною 30-мільйонового українсько-руського народу і відчувають не тільки всікну кривду заподіяну нашому народові тут, але й болючо відчувають се страшне гнобительство, переслідування і розвязуване „Просвіт“, „Українського клубу“ і інших зовсім невинних інституцій народних. Отже мимо того, що тут не одного недостас нашому народові до повного розвитку народного, культурного і господарського, знає се кождий Русин, що наш народ хоч постепенно але стало міг і може розвивати ся під скіптом Габсбурзької династії і тому в рішучій хвилі весь наш народ стане довкола особи свого великодушного Монарха і готов нести житє і кров в обороні Династії, монархії і свого також власного ествовання, запорученого тут основними державними законами. Докази сего зложили Русини не при одній нагоді на боєвищах і зложать нові докази, наколи до сего покличе їх воля Монарха.

Іван Кузьменко.

„Карамбол“.

Старший зелінничий ревідент, мій приятелін товариш подорожи, оповідав мені таке:

Се було давно тому, в зимовій порі, як я їхав по службовим ділам в „паквагоні“. Мені товаришив старий кондуктор Боднарук, батько численної родини, що був дуже бала-кучим чоловіком. Я був тоді молодим, жевівним юнаком, що чув себе повним сил і глядів в съвіт крізь рожеві скла, а така подорож не була в силі мене втомити. Зате Боднарук, що був і так не надто сильним чоловіком, а до того переживав немало родинного горя, почував ся незвичайно утомленим і вичерпанням і проти свого звичаю уперго мовчав.

Я не міг якось спокійно висидіти на місці і від часу до часу заглядав крізь вікно та роздивлявся по околиці; там лютувала сильна заметель, що розносила білі шматки снігу по всім усюдам. Телеграфічні дроти та дерево, що росли густо побіч зелінничого шляху, вкривав густий іней, а весь виднокруг виглядав неначе одно велике, срібне покридане.

Ми дійшли до станиці містечка Б. Я сів напроти Боднарука і перекинувся з ним кількома словами. Нечайно відчував я якесь дивне потрясення і різко чесно відповідав своєю головою в чоло сусіда з такою силою, що ми оба опинилися на підлозі.

В першій хвилі я не міг зміркувати, що такого зайдло, та коли почув на

дверці якісь крики і метушню, здогадав си, що се певно „карамбол“, а ми є „жертві“. Далеко скоріше зоринтувався Боднарук, який, не пробуючи навіть піднести ся, заводив та вийойкував всякими можливими голосами; на чолі у него видно було незначну рану, з якої капала кров. Він, побанівши мою непорадність, сказав до мене скренько приказуючим тоном:

„Бей си Бога, клади ся хоч на лавку і стогни, доки можеш!“

Я, рад не рад, послухав его слів, поклався як довгий на лавку і почав своїм баритоном ему секундувати, хоч се не приходило мені так легко.. Та на мое чащте се не требало довго, бо вже по кількох стонах показало ся в наших дверах кілька лиць, що з цікавостю приглядали ся нам та прислухували ся нашим зойкам.

Боднарук удав непримотного і на питання як називає ся, вимахував руками та відповідав що се ні те. Я заховував ся спокійно.

Хтось з товти оповідав, що зворотнича

була зле уставлена і з сеї причини засуяла машина і наш „паквагон“ з ним, що були незначні, жертви в людях — жадних, деревах, що росли густо побіч зелінничого шляху, вкривав густий іней, а весь виднокруг виглядав неначе одно велике, срібне покридане.

Мито явилися від кількох поштових

поглядом, а уста его якось дивно спіненіли. Я замовк і чекав байдужно, що буде даліше та як та ціла комедія скінчиться ся.

А старий Боднарук не переставав стогнати і доволі оригінально заводити, се звернуло мою увагу і я почав якось уважніше прислухувати ся его зойкам та стонам. Слухаю і не вірю своїм ушам: він вплітав майстерно поміж свої раз сильніші а раз слабші стони ріжні ради — поради для мене, недосвідченого молодика.

— „Ой, ой-йой-йой, не будь дурний!“

— „Ой, ой-йой-йой, не вставай скоро з ліжка!“

— „Ой, ой-йой-йой, ох, памятай, бо пожалуєш!“

— „Ой, ой-йой-йой!“...

Я зрозумів, що старому рояхдить ся, і сидів мовччи, а він з подвійною силою та енергією заводив безнастансно на превелике зацікавлене юрби, що напливала з усіх усюдів, бо вістка про „карамболю“ рознесла ся від посту до посту.

Небавом нас схопив лікар а оглянувши нас здебільша, велів завести нас до міського шпиталю. Цілу дорогу товаришила нам ріжнородна маломісточкова юрба.

В шпиталі нас обох розділили. Боднарук лежав весь час, горячив ся та маячив як мала дитина, а на питання лікаря, що его так болить, відповідав, що від часу „карамболю“

почував себе сильно розтроєним і ослабленим, а его память не може нормально працювати. Згодом почали про него говорити, що він дістав потрясене мозку..

Так пролежав він щось чотири неділі, аж вкінці его випустили із міністерства землеробства виплатили ему 10.000 К відшкодування,

як чоловікови, неспособному ні до умової ні до фізичної праці. Він осів опісля на селі тай вивів усії свої діти в „люді“. До пізної старості почував він себе вловні здоровим та щасливим. Помер перед кількома літами.

— А що стало ся з Вами? — запитав я его живо, бо не міг здергати своєї цікавості.

Він відповів: „Я лежав два дни в шпиталі і знудив ся до той міри, що ве знат, що з собою почати, бо був зовсім здоров, а жита в такій атмосфері не міг. До того був я молоддем жвавим, а передовсім дуже цікавим. І от третього дня не надумуючи ся багато, вийшов я трохи на місто, щоби его дещо оглянути, бо й так було оно зовсім невідоме.“

Се було перед вечором. Оглянувшись кілька жідівських улиць і старинний, доволі оригінальний і цікавий ратуш, вертав я скорим кроком до шпиталю і вже був коло воріт, коли скортіло мене, зайти в сусідну кнайпу на пиво.

Ледви я тут найшов ся, як передімно виріс, неначе з під землі, мій лікар і запитав,

З політики газетки „Лемко“.

1. Хто пре до війни Австрої з Росією?

Ви не знаєте? А то певно не читаєте славної на весь світ газети „Лемко“, що вже другий рік виходить в Новім Санчи, а котрої редакція поміщена в „істинно руській бурсі“, від розвязаній, але дальше гарно процвітаючій під доглядом „serdecznych opiekunów“. Отже хто пре до війни? А хто би як не ти „гады Українці, наставивши своє жало противъ русского организма!“ („Лемко“ ч. 46. ст. 3.).

„Уже найбільше — читаемо там — слѣдує удивлятися военному духу нашихъ домородныхъ велевуловъ: поляковъ и мазепинцевъ. Тоты якъ дѣти ширять военный запалъ, мрѣють о союзѣ на взорѣ балканского союза, съ намѣренiemъ воювати съ Россіей...“

„Неужели Россия поганска якъ Туреччина, — обурює ся „Лемко“ — ве уж ели она угнетає христіянъ, якъ то робила Туреччина?“ Забув якось „Лемко“ на сю кров мучеників, яку Росія схизматиця виточила з християн-католиків, забув на кров св. Йосафата, забув на море слез, пролитих за віру Христову в Холмщині!

Та читаймо дальше:

„Къ тому, тоты черви нашей монархії подѣяють до того злодѣянія вѣденское и берлинское правительство, чтобы тоты скорше рѣшилися на тотъ крокъ... Якія то замисли, якъ коварство тыхъ гадовъ!“

Отже вже знаєте, терпеливі читачі, хто „подѣяє“ до війни?

2. Але ви може ще не знаєте, хто то веде наш народ в безвіре?

„Лемко“ все знає, і так своїх Лемків научав в ч. 46. стор. 3.—4. в статті: „Марш двома путями“.

В тій статті стоялій дописуватель „Лемка“ з Жегестова, укриваючий ся під буквами А. Х., прирівняв українсько-руську політику до політики модлотурків.

І так:

„Турецкий народъ, коли войну съ християнами програвать, барзъ нарѣкаеть на младотурковъ, бо черезъ нихъ аллахъ ихъ караетъ. Младотурки первыи подорвали ихъ религію, корану (евангелію), первыи они причинили своею хитростю посѣтили ненависть и внести роздоръ во своей родинѣ... Младотурки здѣлавши переустрой державы по мысли противной турецкому корану, стигнули на себе проклятие своей родины, а тым самимъ подкопали силу и могущество тур. царства — Сѣѧли вѣтеръ, жнутъ бурю, которая ихъ погубить съ лица земли. — Такъ то дѣвается съ такимъ народомъ, у которого проводирѣ поколебали основы вѣры, тоты тверды фундаменты людскаго духовного житїя.“

„Тотъ случай по части дѣствїя примѣнити и до нашего гал.-русскоаго народа. Русский народъ отъ вѣковъ былъ тероризований на тѣлѣ религійномъ, но виколи такихъ успѣховъ насильственной мрѣи не замѣчалось, якъ въ настоящій часъ.. Нынѣ службу враговъ исполняютъ свои люди, доморослы мазепинцы, которые съ человѣка русского въ мазепинца не ретворюються якъ седмилѣтня мурянка въ птицію...“

„На путь українізма вступили и наши епископи въ роду полякіи. Они походачи изъ польского рода, не знаютъ, чѣмъ и якъ бѣ сердце русского мужика, а нерозумѣючи его душу, то своимъ посланіями отлучаютъ народъ отъ себѣ, и ведутъ его во безвѣрье“ (!).

Чи був би з васъ сю загадку відгадав?

Отже бачите, то наші католицкі, рускі епископи ведуть народ до безвіра, чого явнимъ доказомъ есть сегорічна осінна диспенса въ польні роботи въ неділі і съвта по порудні.

„Лемко“ пише: „не достъ што Богъ наѣ караетъ за людскы грѣхи, еще ко то му бискупи со священниками кажуть горше грѣшти, и дѣствѣ-ле Богъ лѣпшихъ часовъ!“

Так мали люди говорити, почувши в і серед Поляків черпав свої інформації про церкви про диспензу. І не знати, чому тут укр.-руській народ, а другим історичним

наперед дивувати ся, чи ограниченої до писувателя-дячка хиба якого, чи темноті народу, в якій так довгі часи потрафили его удержати тут таки русофільські съвѧтини!

Дальше подає „Лемко“ науку, як належить народъ двигнути.

І так:

„Въ первой мрѣи належить его двигнути изъ проклятого піанства...“

А хто ж повинен був давно се зробити, як не русофільське духовенство, котре доси виключно на Лемківщині всесильно панувало!

Дальше не вводити въ народъ партійності, раздора, сварки и т. д.“

А хто то, як не русофільські съвѧтини з церковних амвонів загаджував Русинів Українців, проклинав, якими „велевулатами“ страшив, хто то сіяв братню нетерпимість межі рідними братми в наїпі країні, а захвалював лише московско-чорносотену політику? А хто то раз-у-раз накликав до братної любові, як не ті наші епископи, котрих „Лемко“ так тяжко обиджає, та каже їм не оскорбляти Божого закона: „памятай, дни святый святити“. А дальше: „Не двома путями слѣдуєть винѣ машеровать, и хъ експеленци“ галицки бискупы, бо народъ огорченъ на вакъ за потрясеніе основъ вѣры руско православной, не слухає вѣсть и не пойдетъ за вами, лемъ отвернє ся и утешить васъ а вы зостанете галилейскими генералами безъ арміи.“

Чи не божевільні се люди, котрі таке потраплять виписувати?

3. Хто належить до католицкого світу?

„Українцы, Поляки, братя Жиды, прусска союзниця (Українців) и Италія. („Лемко“ 909. ст. 2.)

4. А тепер найцікавіше: Тої „русько православной газети“ агентами і „попечителями“ ревніми суть деякі греко-католицкі съвѧтини русофіли на Лемківщині!

Отже ви „католїцькы бискупы съ польского рода знаете что мате до роботи? Двигати народъ изъ темноты, изъ піанства, не ширити своимъ посланіями безвѣрья, не прещаджати ширити черезъ „Лемка“ руско-православной вѣры“ з єї „істинно-руською“ стеною!

Як довго ще така гниль моральна буде точити наш нещасний народ?

„O. k. v.“

Просимо домагати ся „Руслан“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своих знакомих.

Огляд часописій.

„Галичаній“ пригвождений лютує, що сам причинив ся до здемаскованія Starorusinów. Поляки вже таки любують ся в перекручувано правди. „Діло“ найшло виновника. Предметом розвідка про українську інтелігенцію в польським місчником. З радикального табору.

(Цільше).

Не дивота, що деякі польські дневники кормлять свою суспільність всякими видумками про Русінів і накручуванем та перекручуванем дійсної правди піддержують і себе і так само свою суспільність в самообмані. Алеж бодай по польских місчниках, котрі хотять мати цілу наукову, отже і безсторонну можнаб сподівати ся, найти хоч трохъ предметову і справедливу оцінку руского житїя і руских змагань, висшу понад буденівщину часописій, в котрих часто перемежують застарілі і неправдини погляди і розумовання.

Тимчасом краківський „Swiat Słowniański“ видаваний скриптором Ягайлонської бібліотеки, отже огнища науки, поміщув в листопадовім випуску п. з. „Do rewizji kwestii ruskiej“ Веслава Гродзіцкого таки розумовання, котрі съвідчать про крайне власніплене і застарілу загорілість супроти укр. руского народу. Міротатним для автора сих розумовань жерелом есть „wybitny przedstawiciel Słowniców ks. dr. Lenard, і его брошюра „Die Wiener Trippel-Allianz u. die Lemberger Haupt u. Staatsaktion“, котрий жив в Кракові

Так мали люди говорити, почувши в і серед Поляків черпав свої інформації про церкви про диспензу. І не знати, чому тут укр.-руській народ, а другим історичним

(!) жерелом, на котрім основує свої виводи автор про се „kim sa dzisiejsi Ukrainscy“ єсть славний історик (!) Rawita Grawoński і его „Historya greców hajdamackich“. Вже се одно вистарчав, щоби уявити собі, в якім напрямі написана статя п. Гродзіцкого про руску справу і на такі виводи школа тратити часу, щоби з ними поважно розправляти ся. Але для обзначення нашої суспільноти з настроем сеї статі і єї автора вкажемо на деякі его погляди.

Хоч стілько раз була справа вже вияснена на основі історичні і то навіть в польськім языці, автор все ж вважає східу Галичину польским краем і покликався тут на Нестора, на історию Ягайлонів і „zdobycze plujiem i mieczem“, а на тій основі виводить, що „historyczne prawa i stan faktyczny historycznego rozwoju stosunków polsko-ruskich rozstrzygają o naszych prawach do t. zw. województw russkich“. Жалє ся отже, що австрійське правительство починає числити ся з домаганнями і потребами оправданням Русінів для їх народно-культурного розвитку і готово тут поробити нам деякі уступки. А припиняє ся впливові бронпур і статі писаних про Русінів або Русінами по пімецки, але забуває о тім згадати, що Поляки німецкими брошурами, як н. пр. Zur polnisch-ruthenischer Frage in Galizien (з нагоди розправ про руску станіславівську гімназію в соймі відану у Львові 1903, або тепер видано „Unter uns — ohne Maske“ v. Rädlitzom і т. и. старали ся невірним зображенем справ настроювати правительство проти Русінів.

Жаль авторови, що тепер в Галичині до значія доходять „Ukraincy“, котрих він уточнює з анархістами-гайдамаками, і жалєється на австр. правительство, що починає числити ся з Русінами-Українцями, замість „tej partyi ruskiej, kota chciała dobrego współżycia z Polakami“ (розумій: Starorusinów!). Побоювані Русінами-Українцями „byłyby shagaczeniem Słowińskim“. Тимто іде він слідом всеполяків і подоляків, котрі нібито не противляють ся утвореню укр.-руського університету, „ale przeciw umieszczeniu tego i niwersytetu we Lwowie — stanowco wystąpić trzeba“. Він хоче усунути „komunały o bratnim narodzie russkim“, бо „czas na zmianę ortografacjy“. Очевидно „ortografacjya Słowa Polskiego!“

(Дальше буде).

З державної ради.

В палаті послів вела ся вчера дальше бюджетова розправа.

П. Котляр (чес. agr.) зазначив, що супротивоведення Німців не можна сподівати ся справедливій ческо-німецької угоди.

П. Павльок (чес. agr.) виводив, що правительство не дбає про потреби слов'янської людності на Шлезьку; господарські і промислові відносини в там не до знесеня. Бесідник звернув ся також з зазивом до одвічальних кругів, щоби все зробили для удержання міста.

П. Джентілі (іт. партія люд.) обговорював проєктікан справи італійського правничого виділу.

П. Продан (Хорват) жалував ся, що в Хорватії настало право пластика; повага монархії і династії вимагає усунення деспотизму.

П. Гайльмар (христ.-сус.) зазначив, що нарікання на велику біду урядників не находять послуху у селян і промисловців. Бесідник заявив ся за постепенним зменшенням числа урядників. Виступив також проти будови водних шляхів.

На сім замкнено засіданє, слідуюче нині о год. 11. перед полуднем.

Війна на Балкані.

Завішене оружя.

Найважчішою подією в області балканської війни є тепер завішене оружя.

Урядово стверджують в Царгороді, що опізнене підписання протоколу в справі завішення оружя вияснює ся тим, що в протоколі зроблено деякі зміни. Окрім оголошених вже

стрів. На случай розірвання мирових переговорів, які мають сейчас зачати ся, обі сторони повинні на 48 годин наперед повідомити про розпочате ворожих кроків. Ще й в тім зупинив ся протокол, що між Болгарією і Сербією виникло було непорозуміння.

Парискі дневники одержали вістку, що переговори в справі завішення оружя, здається, згасли, але для заснування оружя безуслівно не може дозволити до сего, щоби знесено блокаду, бо се було би користне для Туреччини. Грекія надіє ся, що коли б переговори ще кілька днів потривали, то Адриянопіль мусів би впасти, а коли Болгари оволодіють Адриянополем, ти будуть більше прихильні супроти Грекії і єї домагання, щоби Солунь дістався Грекії.

„Lokal Anzeiger“ доносить, що безпосередно по підписанню договору в справі завішення оружя, наступлять конференції в справі мира, що однак тепершні вигляди переговорів стоять дуже лихо.

З Царгорода пишуть до „Frankfurter Zeitung“: В тутешніх добре поінформованих кругах зачувають, що між Болгарією і Туреччиною ведуть ся важні переговори безпосередньо, яких вислідом, коли покінчуться додатно, буде скоре заключене мира.

„Миръ“ доносить: Як лиши греки повноважні одержали інструкції від свого правительства, обосторонні відпоручники могли зібрати ся по полудні на конференцію, яка, як згадують ся, буде рішаюча.

На поля бою.

До Аг. Стеф. доносять з Драча: Відділ сербського війска обсадив італійську школу в суботу і досі в вій перебуває. Італійський консул поробив відповідні кроки у сербського коміданта.

Депеша бюро Райтера з Царгорода оголосує втрати Турків в теперішній війні на 200.000 людей. Доносець „Berl. Tagbl.“, який повернув з поля бою, каже, що Болгари втратили до сего часу близько 70.000 людей, з того 1/7 в убитих. Особливе втрати в оф

також огнем. В сій хвилі вождь грецкої бригади повідомив мене, що Греки завтра заснуть атаку. Уложили ми спільно годину атаку на слідчий день, а вождь грекій обіцяв мені, що нашу постанову передасть сейчас грекому престолонаслідникові, як головному вождові. Моя армія зачала посуватися до становищ ворога на горах, які царювали над місцевинами Айватовом і Льйоном і перешла до настулу. Ворог почав острілювати нашу піхоту з армат і стрільб, але наша артилерія зневолила до мовчанки ворожу, а наша піхота прогнала ворожу піхоту з її становища. Я зачав ворога здоганяти і зблизився до Солуна. В сій хвилі повідомив мене грекий престолонаслідник, що Турки ему піддалися. Хоч я не підписав договору з Турками о капітуляцію і незвісні були мені єї умови, підпорядкувався я заяві престолонасліднику як нашого союзника і повздержал мою армію о 3 кілометрах від Солуна. Греки находилися тоді віддалі 17 кільометрів в напрямі Вардару, поза межу армією. Мимо того один швадрон моєї армії війшов до Солуна. З мого становища я міг бачити, як Турки вислали з Солуна поїзди, щоби перевезти два грецькі баталіони. Зі становища, на якім Греки тоді находилися, не могли они в одним дні примашерувати. Коли моя армія сама боролася під Солунем, Греки віддалі 17 кілометрів від Солуна переговорювали з Турками. Так отже Турки, побиті мною, піддалися Грекам, бо они поставили їм корисні умови. Умови сі в Вам звісні. Отже дні 27. жовтня (ст. ст.) боролася части Турків з мною, а друга части переговорювали з Греками. В сей спосіб одна части болгарської армії війшла перша до Солуна, а друга другої днини разом з Греками.

Дні 29. жовтня віхали князі Борис і Кирило на чолі двох баталіонів і одного швадрону з маячими прапорами торжественно до Солуна, витані з запалом цілім населенем. З огляdom на грецького престолонаслідника, який є старший від нашого престолонаслідника, від наступив о один день пізніше. Ми вмашерували з оружием в руці, а Греки без бою, користуючись висліду нашої битви. Ось правда про овладу Солуна.

„Frankf. Ztg.“ доносить, що положене в Македонії дуже грізне. Найліпше характеризує його се, що біля Серес прийшло до завзятої битви між Греками і Болгарами. По грецькій стороні було 200 трупів. Також інші моменти вказують, що балканський Союз сильно захистився.

Холера.

Після останніх австрійських вістей число случай холери і падачки в армії на лінії Чаталджі значно зменшилося. В холеричнім таборі в Сан Стефано в тепер лише 300 недужих. В Царгороді в останні дні було 11 випадків заведужання, а 19 випадків смерті. Досі занедужало 795 осіб, а вмерло з того 398 осіб.

Австро-сербська задирка.

„N. fr. Presse“ доносить, що урядова сербська печать відзначається тепер о много по-міркованийше, з чого однак не можна єдино висловити, щоби в австро-сербській задирці наступило вже цілковите помирення. Противно, в Сербії замітне ще більше обурене. Будапештські політичні круги одержали інформацію, що відносина австрійського посла Угрона в Білгороді до сербського правительства прибрала останніми днями привітній характер.

Межинародне положене.

З припурченої німецького правительства явився оноді в Речі німецький посол, щоб устати ся до короля. Король однак відіхав вже був до табору, тому посол переслав за посередництвом черногорського правительства королеві заяву, що Німеччина є далекою від обмежені в який небудь спосіб черногорських операций і що виключно що до самостійності Альбанії стоїть Німеччина на тім самім становищі, на якім Австро-Угорщина італія.

На вчарашнім засіданні нім. парламенту в Берліні, обговорюючи заграницє положене, заявив канцлер Бетман-Гольве, що Німеччина буде ділити в случаю потреби своїм союзникам достаточної помочі і буде старати ся скріпити Туреччину, як рівно-

важника в Європі. Сі слова викликали в парламенті велике вражене. Уважають їх за погрозу під адресою Росії. Зара- зом уважають, що межи Німеччиною а Франциєю остиг політичний курс.

Росийський посол в Білгороді Гартвіг висказався в розмові з редактором „Daily Tel.“, що альбанська справа і справа сербської пристані не можуть заколотити європейський мир. Справа Альбанії певно в трудно до розвязки і довший ще час буде основою до праці європейських кабінетів.

Берлінський дописець „N. fr. Presse“ рішучо перечить вість одного з берлінських дневників, будто більше сербське правительство виготовило до великих держав поту, в якій протестував проти Австро-Угорщини. „Loc. Anz.“ доносить з Білгорода, що згідно Монастиря і Скутарі вицофано сербські війска. Армати, які стояли під Адриянополем і Скутарі, їдуть тепер до Крагуєвача. (Ся кріпость лежить в середині краю).

„Die Zeit“ доносить, що небавком має рішити ся так довго відкладане положене. Вже від двох місяців панує без перерви напружене, яке вельми нехорошо відбивається на господарському життю, найвищий отже вже час, щоби положити конець сему вічному неспокоєству. Здає ся, що в тім тижні настуਪить рішаючий крок. По повороті консуля Єдля до Відня, буде оголошений зараз зміст звіту про справу Прохаски. Віденський кабінет зарада зараз в Білгороді, щоби в злущі з цею справою очистити всі справи, які повсталі межи обома державами. Коли се стане ся, то певно рішене не дасть довго на себе ждати.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В середу: руско-кат.: *Воведене* П. Д. М.; римо-кат.: Варвари. — В четвер: руско-кат.: Філімона; римо-кат.: Сави — В п'ятницю: руско-кат.: Амфілоха; римо-кат.: Николая.

— **На засіданні старшини Христ.-сусп. Союза** дні 1. грудня с. р., в котрім взяли участь також місцеві члени Союза згода старшини, привітали нових членів, ухвалено скликати загальні збори Союза і відпоручників в часі літ. Різдвяних съят (окремі повідомлення будуть вислані небавом) а на останку в ширшій розправі обговорено сучасне політичне і межинародне положене і поставлено дати відповідне пояснене також на заг. зборах.

— **Справа укр. університета.** В п'ятницю вечором міністер просвіті Гусарек вручив предсідникам українського парл. Союза і польського кола др. К. Левицькому і др. Леоні новий начерк цісарського відручного письма в справі українського університета. Український Союз заявив супроти нового начерка зичливе становище, головно тому, що до угворення українського університета відзначається 6-літній період часу. Про місце університета в новім начерку немає згадки. Щоби видати формальну опінію про новий начерк, збере ся український парламентарний Союз на нараду після полудні. За новим начерком заявить ся — як доносять — також більшість польського кола.

— **Соймова виборча реформа.** В суботу по полудні зібралися в соймовій салі на засіданні президії польських соймових клубів в справі виборчої реформи. В нарадах, яким проводив краївий маршалок гр. А. Голуховський, брали участь послі: Лео, Герман, Рутовський, Скарбек, Гломбінський, Станіславський, Кендзіор, Абрагамович, Пінінський, Гараш, Чарториський, Ценський, Горайский і намісник др. М. Бобжинський. Предметом нарад було остаточне затверджене президіями компроміса, який заключали у Відні предсідники, а який відноситься до конструкції ординації що до двомандатових округів і розділу мандатів на поодинокі кури. Простора і часами пристрасна дискусія виказала, що є ще межи польськими клубами деякі основні різниці.

В тій самій справі відбулося в неділю по пол. засідане польських і руских предсідників соймових клубів. Нарадам проводив краївий маршалок гр. А. Голуховський. З руских послів брали участь: др. К. Левицький, Макух, Петрушевич і Король, а з польських: Лео, Евген.

Гломбінський, Абрагамович, Чарториський, Кендзіор і намісник др. М. Бобжинський. Наради були довірочні. Після виданого звіту представники обох народів виявили основно своє становище в справі виборчої реформи. Межи обома сторонами прийшли в діяках точках до порозуміння, а справи, що до яких не осягнено прозуміння, постановлено взяти під розгляд на окремі засідання.

— **Наша політична орієнтація під нинішну хвиллю.** Як можна було надіяти ся, український народ в Галичині однодушно заявляє ся за щирим і рішучим піддережанем австрійської держави на случай евентуальної війни в північним деснотом. Дні 7. і 24. м. м. відбулися в Бібрці віча в актуальних справах: університетський, соймової виборчої реформи — причім обговорено міждержавне положене переважно устами самих селян. „Vox populi“ — непофальшовано думка народу визнала необхідність обстоювання австрійських династично-державних інтересів в противагу московсько-славянофільському напрямові, надіючись при тім, що пекучі потреби нашого народу вийдут скоро і вповні заспокоєні в межах сеї держави, для якої наш народ готов все зложити на жертвенник конечності.

Дні 28. м. м. висловила ся в тій переважній справі Стрийщина. На зборах в Стрию заявилися відпоручники всіх сіл і товариства повіті в числі поверх 300 людей. По дуже живій дискусії ухвалено таку знаменну реалюцію: На випадок оружного конфлікту з Росією заявляємо, що в огляду на невиномісний гнет і варварські переслідування, які терпять наш народ український в межах Росії від тамошнього правительства, всі як оден муж становимо довкола особи нашого монарха і посвятивмо нашу кров і майно, щоби долю нашого народу в Росії поправити і ему людське встановлене добути і запевнати.

Тепер черга на інші народні організації в краю: Радьте над нашим положенем і вlivайте віру і бодрість в народні ряди!

— **Санкція закону.** Цісар санкціонував ухвалену палатою послів і вельмож новелю о воліві „vis maiorum“ на правно-векслеві справи, яку внесло було правительство дні 11. листопада с. р.

— **Нові кардинали.** З Риму доносять, що Св. Отець наложив на явній консисторії кардинальські капелюхи отсім новим кардиналам: архієпископові в Оломунці Баверові і віденьському архієпископові др. Наглєви. На тайній консисторії надав Св. Отець єпископові в Веспри, др. бар. Горнікові, достоїнство кардинала.

— **Вибух динаміту в Ніжині.** Дні 30. м. м. рано найшли робітники в Ніжині, заняти кошанем ровів коло ново вибудованого моста, якийсь загадочний клуночок. Всі присутні оглядали його, але нікто навіть не догадувався, з чим має ся до діла. Клунок був дуже тяжкий. Дехто пробув розрізати його, а робітник Соломчук ударив по нім сокирою. В тій самій хвилі настуپив такий страшний вибух, що гук було чути за кілька кілометрів. Соломчук погиб на місці розірвання на куски; оставив він кілько дрібних дітей і жінку. Покалічів крім сего смертельно Петра Сінча, що находитися в безнадійнім стані, та тяжко покалічів кільканадцять інших робітників. На місце катастрофи прибула того самого дні судово-лікарська комісія з Томаша, а має також прихрати військова комісія. Догадують ся, що динамітний замах був ділом шпигунів.

— **Заборона вивозу коней.** Оводі ми вже доносили, що в Австро заборонено вивозити поза границю коні. Ся заборона настутила з сеї причини, що торговці склонують дуже багато коней і вивозять їх на балканський півостров. На заборону вплинуло головно се, що два турецькі майори мали в товаристві кількох офіціїв закупити недавно на Угорщині для своєї армії 2.000 коней і вислали їх через Букарешт і Констанчу до Царгорода. Після статистики Австро-Угорщина має 4.400.000 коней, з чого ні Австро припадає 1.800.000, на Угорщину 2.300.000, а на Боснію і Герцеговину 300.000 коней. До військової служби надається ледви 1/7 частин, се в 600.000 штук. З сеї власне 1/7 частин закуповували дуже багато торговці і вивозили до Сербії, Болгарії, Греції і Румунії.

— **Новий корабель.** В суботу спущено в Терсті на воду, в присутності архікін. Петра Фердинанда і архікін. Марії Хрестини, новий корабель „Кн. Евген“.

— **Львівські соціалісти мають голос.** Вчера вечером зібралися під пам'ятником Міцкевича соціалісти в числі близько пів тисячі. До зібраних промовив іменем польських соціалістів Гавзнер, а іменем руских Мелень, почім розвинувся похід. На чолі походу внесено табличі з написами „Хай живе независима Польща“, „Хай живе самостійна Україна“ і „Проща царатом“. Похід перейшов улицями Коперника, Третого Має, Карла Людвіка, Гетьманською і розвязався під пам'ятником Міцкевича, де ще промовили др. Віростек і Гартлеб. Всі бесіди зверталися проти царата і страшно сму грозили. При тій нагоді волочилися по улицях якісь пані з біло-червоними скарбонками і зберали датки на: „Польські фундуши воїнства“.

— **Як пише сербська печать про Австро-Угорщину.** Малі війми лише з трох сербських дневників дають наглядний доказ, що Сербам, уособленим побідами, перевернулося в голові, втративши найперше панування над нервами: „Малий Журнал“ пише: Сербія має двох ворогів: полудневого (Туреччину), який відзначається варварством, однак є все таки хоробрій і лицарський. Далеко небезпечніший в однак північний ворог (Австро-Угорщина). Сей в підступний (!!) і хоче обкрайти (!!) Сербію з овочів єї побід. Сербія буде боротися до останньої каплі крові о своїй праці, в тим більшою певностю успіху, о скільки північний ворог є більший, але значно менше хоробрій, як полудневий. „Вечерні Новини“ пишуть: Сербія буде ще має з кимсь порахунки, залишає граніці держави Душана, але хоробрість, яку показала і мужество єї в запорукою, що на сей величний момент не буде треба довго чекати. „Трговинські Гласники“ пишуть: Австро хоче опоїти ся (!!!) сербською кровлю, щоби могла схопити Босну і Герцеговину. Австро в басилієм (!!!), який викликує небезпеку загальної європейської війни. — Можна съміло на сей гук слів сказати: Правда дав Г

Зелене, Вол. Билинкевич від обов'язків завідателя парохії Ласківці, Йосиф Дженджера від завідательства в Цуцилові, Леонтій Коростіль від завідательства в Перемилові, Грег. Зінко в посаді завідательства в Озерянах к. Борщ. Іван Устияновский від обов'язків сотр. з правом управи ех currendo в Посічи, Ігн. Шуровський від завідат. парохії Будилів, Ник. Бориславський від ех currendo сотрудництва в Пасічній. — Введені оо.: Ігн. Волчук в завідательство парохії Садагора, Меч. Радловський в завідательство парохії Ягольниця місто, Іван Березовський яко парох в Білоберезці, хосівського дек., Йосиф Малицький яко I. сотр. катедр. в Станіславові, Стефан Іскович яко IV. сотр. катедр. в Станіславові, Мих. Фіголь яко сотр. ех curr. в Білобожинці, Яків Жибчин яко експозит в Новосілці Язловецькій, Ів. Лятишевський яко завід. парохії Ланчин, Ал. Гаврилюк яко сотрудник в Надвірній, Волод. Едм. Переялоцький, яко завідателем Іванкова, скальского дек., Вик. Лозинський яко I. сотрудник з правом управи в Коломії, Мих. Шашкевич яко завідателем парохії Ермаківка, Мих. Бурчук яко систем. сотр. в Бучачі, Вас. Глібовицький яко парох в Жабю-Ільця, Ник. Іванюк яко прив. сотр. в Чорноківцях великих, Корн. Стрийський яко парох Колодіївки, тисменицького дел., М. Андрішин яко парох в Озерянах к. Буч., Іван Прудаткевич яко завідателем Яблонова, гусятинського дек., Ал. Карпинський яко парох в Целієві, Пант. Городецький яко завід. парохії Делів, Евст. Манастирський яко експ. сотр. в Богородчанах Старих на Зарічу, Дион. Білинський яко парох в Ласківцях, чортківського дек.. Стефан Оробець, яко завід. парохії Сухостав, гусятинського дек., Щасний Песцьоровський, парох Іванівка, яко сотр. ех currendo в Мшанці, гусятинського дек., Йосиф Дженджера яко парох в Цуцилові, Петро Попаця яко систем. сотрудник в Тисмениці, Ник. Бориславський яко сотр. в Пасічній, Іван Устияновський яко парох в Старім Лисці, Евстахій Сливинський яко парох в Перемилові, Тар. Теоф. Турчманович яко сотр. з правом управи ех curr. в Посічи, Леонтій Коростіль яко завідателем в Озерянах к. Борщ, Омел. Завицький яко завідателем парохії Будилів, снятинського дек.

Розписано на конкурс з речинцем убігаючи до кінця грудня 1912 р. отелі парохії: 1) Озеряни, скальского дек., прив. надання, 2) Яблонів, гусятинського дек., прив. надання, 3) Ягольниця місто, чортківського дек., приватного надання, 4) Микитинці, пістинського дек., пістинського надання. 5) Делів, устецького дек., приват. над., 6) Ланчин, надвірнянського дек., цісарського над. Убігаючи ся о ту парохію мають долучити заяву, що годяться на евентуальні відлучене Добротова разом з приналежним там полем ерекціональним. 7) Сухостав, гусятинського дек., прив. надання. 8) Остра, устецького дек., прив. надання. 9) Жукув, жукувського дек., приватного надання, розписаній до кінця жовтня 1912, продовжується речинець конкурс до кінця грудня 1912. Розписується, що поєднано на конкурс з речинцем убігання до кінця грудня 1912 р. всі парохії розписані останнім разом на конкурс з речинцем до 15. вересня 1912, з тим що подана, які виплинули досі, остають важними і на дальніше.

— Зі Зборова. В середу, дия 4. с. м., відбудуться о 3. год. по пол. звичайні загальні збори касинового това «Родина».

— Зі Снятина. В неділю, дия 8. с. м. відбудуться в 1. год. по пол. в салі «Міщенської читальні» в Снятині, звичайні загальні збори тамошньої філії «Просвіти».

— Зі Рогатини. Загальні збори пов. філії «Просвіти» в Рогатині відбудуться там в суботу, дия 7. грудня с. р. о 1. год. по пол. в будинку «Рускої Каси», коло української гімназії.

— Іменування. Міністер рільництва іменував канцеліста М. Кордзинського, канцелярійним офіціялом в міністерстві рільництва і лісництва: Ф. Свійонтковського, В. Доманського, М. Білінського-Тарасовича і З. Василевича, асистентами лісництва.

Намінник іменував в галицькій гідрографічній службі асистента І. кл. І. К. Весоловського адюнктом, асистента ІІ. кл. В. Бєгушевського асистентом І. кл., а укінченою студентом політехніки, В. Густавича асистентом ІІ. кл.

Посмертні оповістки.

— О. Мирон Літінський, парох в Мужиловичах, яворівського деканату, вірцевий душпастир, щирий і діяльний патріот, упокоївся нещадно вчера в 51. році життя. Похорони відбудуться в четвер, дия 5. лат. грудня в Мужиловичах. Покійний полишає по собі як найкрасчу пам'ять. Заступити его в народній службі буде дуже тяжко. Серед громадян живав він великою симпатією і довірою. Осиротив сина, студента прав і братів, управителя школи в Мужиловичах. В. с. п.!

— О. Карло Вінтоняк, декан олецький, дійсний радник митрополитальної Консисторії, ординаріатський комісар у справах шкільних і сервітутових, парох в Утишкові, заошомтрений св. Тайнами, упокоївся по довгій і тяжкій недугі 2. грудня с. р. в 65. році життя, а 41. съящењства. Перенесені тлінні оставки Покійного до місцевої церкви відбудеться 4. похорон 5. с. м. Покійник брав у 80-тих і 90-их роках мин. в. живу участь в народній організації разом з пок. о. Танячкевичом. Его парохія в Утишкові і прилучених Сторонібах мали в Покійнім ревного душпастира і щирого добродія. Тимто Покійник полишає по собі глубокий жаль у своїх парохіях і знакомих. В. с. п.!

Поминальне богослуження за упокій душі бл. п.

Ісидора і Анни Шарапевичів

відбудеться в Успенській церкві в сей четвер дня 5. грудня о годині 8¹/₂, на корте запрошується

461(1) **Родина.**
У Львові, дия 2. грудня 1912.

Телеграми

з дия 3. грудня.

Відень. Гр. Штірік конферує з провідниками полуднєво-словянської і української опозиції. Вигляди на успіх порозуміння в корисні. Сподіються, що крім військових предлогів і буджетової провізорії прийме палата також малий фінансовий план, що полягає на підвищенні податку від горівки і побільшенню особисто-доходового податку. Числяться також з можливістю полагоди справи італійського правничого виділу.

Відень. Зачувати, що правительство буде обстоювати при незміненім тексті мобілізаційних предлог. Нині буде радити правничій комісії над воєнними повинностями. Зачувати, що соціялісти, Чехи і Русини будуть опиратися поодиноким постановам, а Німці, християнські супільні, Поляки і Словінці будуть голосувати за законом.

Будапешт. (ТКБ). Перед засіданням сойму опозиція старалася перервати кордон поліції і жандармерії, щоби вдерти ся до соймового будинку. Се однак не удалось ся, опозиційних послів не допущено. Міністер предсідник повідомив про привернені пашпартовою прямусу в зносинах з Сербією. Відтак вела ся загальна розправа над бюджетом.

Франкфурт. „Frankfurter Zeitung“ довідується, що в німецькім парламенті говорено вчера, що тридержавний союз вже відновлено.

Букарешт. (ТКБ). Румунський король жертвує генералові Гецендорф-Конрадові перед його відїздом свій портрет з власноручним підписом.

Лондон. В фінансових кругах впевнюють, що зладжено вже начерк межнародної зелінниці від Дунаю до Адрійського моря, разом з міжнародним портом над Адрійським морем і що всі великорізкави годяться в засаді на сей начерк. Зелінницю має будувати французьке товариство.

Берно Моравське. Днівники доносять про арештовані двох російських шпигунів.

Токіо. (ТКБ). Міністер війни уступив, тому що кабінет відмовив побільшенню японського війська на Корею о дві дивізії. Імовірно уступить цілій кабінет супроти трудностей в вишуканію нового міністра війни, котрим може бути лише офіцір.

Царгород. (ТКБ). Рада міністрів ухвалила вернути давніші ранги офіціарам, залидженим за цьвітневу революцію 1909. р.

Візіт І. Хмельницького до Київа.

Чудова репродукція цегляного твору, яко цвіті репродукційної хромопріографічної пітки, вийшла вірно після оригіналу в природних красках. Чар красок викликав подив у найвиагливіших знатоків, які надсилюють нам численні признання. Се високо артистична окраса кожої хати і сальону; одинока річ, що надає ся на інтелігентний дарунок для знакомих. Історію осіб виступаючих на тім образі долчується до кожої посили. Величина картини 90×76 см. сальонове видання К 10— люксусове К 16—, вилиця К 1·20. На жадані достарчав ся рами по власних коштах в цінах; сальонове К 12—, дубове К 16—, золоте К 16—, магнієвое К 20—, плюшове К 20— вже зі склом і порядним опакованем.

Замовлення слати на адреси: Іван Павлик або М. Кривецький, Львів, Ринок 10, а також Тов. „Сокіл-Батько“, Львів, Руска 20.

Люксусове видання на вічернано; замовляти лише на висше подані адреси.

ЦЕРКОВНА ТОРГОВЛЯ „ДОСТАВА“

Львів, ул. Руска 20, — Станіславів, ул. Смольна
Перемишль, Ринок 26.

Удзержує найкращий вибір всіх церковних річок. — Злучає найлучших артистів для виготовлення іконостасів, престолів, кіотів і др. Приймає у Львові золочені чаці і всіх напрівки. Зеднала досі загальні призначення.

386(80cc)

Брошуру:

Йосиф II. чи Ян Казимир?*

(з нагоди съявлення мнимої 250-літньої річниці засновання Львівського Університету).

можна набути в Адміністрації „Руслана“ і в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот. за примірник.

388(20)

з ділами

з ділами